

وابستگی سیاست خارجی ایران

۱۸ فروردین ۱۴۰۵ ساعت ۲۲:۴۴

سید حسن تقی‌زاده وابستگی مطلق محمدرضا شاه به ایالات متحده را بزرگترین بلای کشور می‌داند و تأکید می‌کند که شاه برای تبدیل شدن به «ژاندارم آمریکا»، استقلال ایران را فدا کرده است.

در سال‌های پایانی حکومت پهلوی، بسیاری از سیاستمداران قدیمی از مسیر سیاست خارجی کشور ابراز نگرانی می‌کردند. تقی‌زاده، که خود از رجال باسابقه ایران بود، این وابستگی نظامی، سیاسی و اقتصادی به آمریکا را بسیار خطرناک می‌دانست و معتقد بود که این وضعیت نه تنها استقلال نیست، بلکه در نهایت به انقلاب مردم علیه حکومتی که دست‌نشانده است، منجر خواهد شد:

«در سال‌های آخر عمر، با تقی‌زاده در خصوص سیاست‌های خارجی ایران زیاد صحبت می‌کردم. او می‌گفت: «محمدرضا شاه، استقلال کشور را قربانی جاه‌طلبی‌های شخصی‌اش برای تبدیل شدن به یک قدرت منطقه‌ای کرده است. او فکر می‌کند اگر ژاندارم آمریکا در منطقه باشد، می‌تواند هر کاری که می‌خواهد در داخل ایران انجام دهد.» تقی‌زاده ادامه داد: «ما کاملاً به آمریکا وابسته شده‌ایم. نه تنها در زمینه نظامی، بلکه در حوزه سیاست خارجی و حتی اقتصادی هم هیچ حرکتی بدون نظر موافق آمریکایی‌ها صورت نمی‌گیرد. این استقلال نیست؛ این عین وابستگی است. شاه به جای اینکه منافع ملی ایران را در نظر بگیرد، بیشتر به فکر این است که چگونه می‌تواند نظر مقامات واشنگتن را جلب کند.» او این وضعیت را بسیار نگران‌کننده می‌دانست و می‌گفت: «این سیستم پایدار نخواهد بود. مردم ایران هرگز چنین وابستگی‌ای را تحمل نخواهند کرد. در نهایت، این وابستگی به جایی می‌رسد که مردم در برابر آن شورش می‌کنند. چون این حس به آن‌ها منتقل می‌شود که کشورشان توسط بیگانگان اداره می‌شود و شاه فقط یک دست‌نشانده است.» تقی‌زاده تأکید می‌کرد: «استقلال واقعی زمانی است که بتوانیم با همه قدرت‌ها روابط برابر و متعادل داشته باشیم، نه اینکه نوکر یک قدرت بزرگ باشیم.» او مثال می‌آورد: «در زمان قاجار هم وابستگی داشتیم، اما حداقل توازن بین روس و انگلیس برقرار بود. اما حالا، تمام تخم‌مرغ‌ها در سبد آمریکا قرار گرفته و این بسیار خطرناک است.» تقی‌زاده این وابستگی را از بدترین بلاهایی می‌دانست که بر سر کشور آمده بود.»

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/50210/ایران-خارجی-سیاست-وابستگی>